

Yapı Güvenliđi Denetim Dışı !

**Jeoloji Mühendisleri
Yapı Denetimine!**

**TMMOB
JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI**

Türkiye bir deprem ülkesi. Hayatla kumar oynanmaz.

Yurdumuzun %92'si tehlikeli deprem bölgeleri içinde yer almakta,

Nüfusumuzun %95'i deprem tehlikesi altında yaşamaktadır.

Ülkemizde her yıl yüzbinin üzerinde yapı ruhsatı verilerek bina inşa edilmekte, bu binaların depreme güvenli yapılar olması için zemin etütleri yapılmaktadır.

Uygulamada olan "Yapı Denetimi Sistemi" sadece "Bina İnşa Sistemi"nin denetimini kapsamakta, zemin etütleri ise denetim dışı bırakılmaktadır.

Mevcut yapı denetim sistemi, binanın oturacağı zeminin özelliklerini; sondajlar, arazide yapılan yerinde deneyler ve sondaj esnasında zeminden alınan numuneler üzerinde yapılan laboratuvar çalışmaları ile ortaya koyan jeolojik-jeoteknik çalışmaların etüt ve proje denetimini içermemektedir

Bugün, Zemin ve Temel (Jeoteknik) Etüt çalışmalarının "Yapı Denetim Sistemi"nin dışında tutularak projeler ekinde sunulan önemsiz belgeler haline dönüştürülmesi, Ülkemizde yapı güvenliğini bu yönüyle denetim dışı bırakmıştır.

Güvenli yapı, güvenli zemin üzerine inşa edilir.

Ülkemizde meydana gelen depremlerin binalar üzerine etkileri konusunda yapılan tüm araştırmalar, afet zararlarının önemli ölçüde; eksik veya yetersiz projelendirme ve malzeme kullanımı, niteliksiz işçilik, yanlış yer seçimi ve binanın oturduğu zeminden kaynaklandığını göstermektedir. Yapıların temel taşıyıcı sistemlerinin doğru projelendirilmesinin en önemli unsurunun jeolojik-jeoteknik etütlerin olduğu; depreme karşı güvenli bir yapının, güvenilirliği belirlenmiş/sağlanmış bir zemin üzerine bina inşası ile başladığı unutulmamalıdır!

Depreme dayanıklı yapıların güvenliği zeminden başlar. Yapı Denetim Kanunu bu kapsamda revize edilmelidir.

- Yapı Denetim Sistemi sadece **“Bina İnşasının Denetimi”** ile sınırlı kalmamalı, gelişmiş ölkelerinde olduğu gibi bina projelerinin hazırlanmasına esas teşkil eden **“Zemin ve Temel (Jeoteknik) Etüt”**leri de yapı denetim sisteminin içine alınarak denetlenmelidir. Bu kapsamda; **Yapı Denetim Kanunu başta olmak üzere ilgili mevzuat revize edilmelidir.**
- Yapı üretim süreçlerinin temel parametrelerinden biri olan ve bir jeoloji mühendisliği hizmeti olan zemin ve temel etütleri, yapı denetim kuruluşlarının bünyesinde yer alacak jeoloji mühendisleri eliyle yerinde denetlenmelidir. **Yapı denetim kuruluşlarına jeoloji mühendisi çalıştırma zorunluluğu getirilmelidir.**
- Kentsel planlama, yapı üretim ve denetim süreçlerini yönlendirmek ve denetlemek için başta belediyeler olmak üzere yerel yönetimlerde **“Jeolojik-Jeoteknik Hizmet”** birimleri kurulmalıdır.
- Yapı ruhsatı vermeye yetkili belediyeler başta olmak üzere tüm yerel idarelerde, **jeoloji mühendisi istihdamı zorunlu hale gelmeli**, jeolojik-jeoteknik çalışmalarının uygunluğunun denetimi jeoloji mühendisleri eliyle yürütölmelidir.

TMMOB
JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

Doğa olaylarının afete dönüşmesi "**kader**" değildir ve toplumsal acıların tekrar tekrar yaşanmaması bizim elimizdedir.

Sağlıklı ve güvenli kentleşmeler için, jeolojik verilere göre doğru yer seçimlerinin yapılmasından başlayarak yapı üretim ve denetim süreçleri, rantın değil bilim ve mühendisliğin yol göstericiliğinde yürütülmelidir.

Afet güvenli bir yapı için gerekli olan denetim sisteminin; etkin, bütünlüklü ve güvenilir bir denetimi sağlayacak ve tüm süreçleri kapsayacak şekilde yeniden ele alınması, halkın can ve mal güvenliğini sağlamak için kaçınılmaz bir kamusal görevdir.

